

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **06 Mayıs 2026**

Sayı: **18857**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

44321

Aşağıdaki sorularımın T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel EMRE
İstanbul Milletvekili

25 Nisan 2026 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 11228 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 24 Mayıs 2005 tarihli Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu yönetmelik, madencilik faaliyetlerinde izin süreçlerinin hangi esaslara göre yürütüleceğini düzenleyen temel metinlerden biri olup; orman alanları, tarım arazileri, meralar, su havzaları, sit alanları, kıyılar, turizm bölgeleri ve koruma statüsüne sahip alanlar bakımından doğrudan kamu yararı, çevre güvenliği ve yerel yaşam hakkı açısından önem taşımaktadır. İlgili yönetmelik iptal kararının en başta TBMM, STK ve kamuoyu bilgisine başvurulmadan ve hangi gerekçelere dayanılarak uygulandığına dair bilgilendirme yapılmadan alınmış olması; izin süreçlerinin hangi usullerle yürütüleceği ve koruyucu-denetleyici mekanizmaların zayıflayıp zayıflamayacağı gibi ciddi soru işaretlerini de beraberinde getirmiştir. Nitekim yeni dönemde izin süreçlerinin Maden Kanunu ve Maden Yönetmeliği hükümleri kapsamında yürütüleceği belirtilerek genel ancak muğlak bir çerçeve çizilmektedir.

Bu karar, 2025 yılında Maden Kanunu ve ilgili mevzuatta yapılan değişikliklerle birlikte değerlendirildiğinde daha da kritik hale gelmektedir. Bilindiği üzere izin süreçlerinde mevzuat gereği alınması gereken kurum görüşleri ve ÇED belgeleri bakımından MAPEG’in merkezi rolü; Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen iznin ÇED yönünden uygun görüş kabul edilmesine ilişkin düzenlemelerin nasıl yürüyeceği de önemli bir soru olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son olarak MAPEG’in 2026 yılında 485 maden sahasını ihaleye çıkardığı; bu sahaların toplam büyüklüğünün 548 bin hektarı aştığı ve 166 bin 319 hektarlık kısmının ise orman, tarım arazisi, mera ve su havzası niteliğindeki alanlara denk geldiği kamuoyuna yansımışken, “Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği”nin yürürlükten kaldırılma gerekçelerinin ve bundan sonra sürecin nasıl ilerleyeceği konusunun şeffaflıkla kamuoyuna aktarılması zarurieti doğmuştur.

Nitekim, TMMOB’a bağlı meslek odaları ve çevre örgütleri de son dönemde yapılan düzenlemelerin zeytinlikler, meralar, ormanlar ve sulak alanlar üzerindeki koruma rejimini zayıflatabileceği; “süper izin” mantığıyla madencilik faaliyetlerinin hızlandırılıp kamu denetiminin işlevsizleştirilebileceği yönünde uyarılarda bulunmuştur.

Bu bağlamda;

1. 25 Nisan 2026 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği'nin yürürlükten kaldırılmasının somut gerekçesi nedir? Bu karar alınmadan önce Bakanlığınız, MAPEG, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, DSI, yerel yönetimler, meslek odaları, üniversiteler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarından görüş alınmış mıdır?
2. Yönetmeliğin kaldırılması sonrasında; orman alanları, tarım arazileri, meralar, zeytinlikler, su havzaları, sit alanları, kıyılar, milli parklar ve özel çevre koruma bölgelerinde madencilik faaliyetleri için hangi izinler aranacaktır? Önceki yönetmelikte belirtilen izin, kurum görüşü, denetim, sınırlama veya koruma hükümlerinden herhangi biri kaldırılmış, daraltılmış veya başka bir mevzuata devredilmiş midir?
3. Madencilik izin süreçlerinin Maden Kanunu ve Maden Yönetmeliği hükümleri kapsamında yürütüleceği belirtilmektedir. Bu yeni yapı, MAPEG'in izin süreçlerindeki merkezi rolünü nasıl çizmektedir? Yerel yönetimlerin, ilgili kamu kurumlarının, meslek odalarının ve yurttaşların görüş bildirme, itiraz etme ve dava açma süreçlerinde herhangi bir fiilî veya hukuki sürecin yürütülmesi mümkün olacak mıdır?
4. Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen iznin ÇED yönünden uygun görüş olarak kabul edilmesi, ÇED sürecinin bağımsız çevresel denetim niteliğini zayıflatmayacak mıdır? Madencilik faaliyetlerinde ÇED sürecinin yalnızca şekli bir prosedüre dönüşmemesi için Bakanlığınız hangi güvenceleri öngörmektedir?
5. MAPEG tarafından 2026 yılında ihaleye çıkarılan 485 maden sahasının kaçında yürürlükten kaldırılan yönetmelik kapsamında ayrıca izin, kurum görüşü veya koruma değerlendirmesi yapılması gerekmektedir? Bu sahalarda il ve ilçe bazında olmak üzere kaç orman, tarım arazisi, mera, su havzası, zeytinlik veya koruma alanlarına denk gelmektedir?
6. Yönetmeliğin kaldırılması sonrasında madencilik faaliyetlerinden kaynaklanabilecek çevresel tahribat, su kaynaklarına zarar, tarım arazilerinin üretim dışı kalması, mera ve orman kaybı ve yerel halkın yaşam alanlarının etkilenmesi gibi risklere karşı Bakanlığınızın güncel bir risk analizi ve çevre etki değerlendirmesi bulunmakta mıdır? Varsa bu değerlendirme raporları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?